

BIBL. UNIV. CLUJ-NAPOCA
Nr. 5246 - 1945
Exemplar legal

279423

P 076

CENZURAT

Anul LVII

Caransebeș 2 Ianuarie 1944

Nr. 1

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

1944

Și cea din urmă filă a fost ruptă alaltăeri din calendar.

Anul 1943 a trecut astfel să îngroașe istoria sbuciumată a omenirii. . .

Viața omului se desfășoară în timp, care este unul din elementele ce încă dau formă sau cadru existenței sale.

Desigur că între timp și această viață există un strâns raport. Un cronicar moldovean formulase chiar o axiomă, devenită azi populară, asupra acestui raport, scriind-o în fruntea „Cronicii” sale ca motto: „Nu vremările stau sub cârma omului, ci bietul om sub cârma vremii”.

Reprezentanții altei filosofii, cu totul opusă celei a bătrânului boer și cronicar român, de un caracter robust, voluntarist, sunt mulți, ei se găsesc în toate neamurile, după cum sunt chiar popoare întregi cari profesază, ori mai bine zis, aplică zi de zi la viața lor această filosofie, trăindu-o.

Totuși, un mare filosof al trecutului nu prea îndepărtat timbra viața Europei și cu deosebire a apusului european, ca aparținând trecutului. În „Untergang des Abendlandes” Oswald Spengler afirmă că orașul, expresia civilizației secolului al XIX, reprezintă cultura cristalizată — „încremenită”, după expresia unui cugetător român —; iar stadiul acesta al cristalizării, al închegării culturii, civilizația, este stadiul morții, la care a ajuns bătrâna Europă.

Deci, iată cum timpul, asupra căruia filosofi mai noi au formulat teorii nouă și chiar îndrăznește, intră pe nesimțite în compoziția lumii și îi aplică uneori verdicte fatale. . .

Secretul pentru om ca și pentru popor

stă în a chivernisi mai bine și mai potrivit timpul sau „vremile”, sub orizontul cărora orice ar crede înțelepții, lumea este nevoită a-și duce veacul.

Ci revenind la poporul nostru românesc, credem că înțelepciunea cronicarului moldovean, rezemată pe cercetarea și mai ales pe cunoașterea adâncă a trecutului neamului său, are un sens profund.

Omul, ca ființă superioară, are un suflet complex. El își duce viața cârmuit de multe și complicate comandamente, de ordin intern ca și de ordin extern. O viețuitoare, cât de nepretențioasă, are trebuință de aer, hrană, căldură și altele. Omul, pe lângă aceste elemente condiții, cere pentru sufletul său și altfel de hrană, și altfel de căldură.

Lărgind conținutul acelor „vremi”, vom admite că ele cârmuesc omul în spațiu și timp definit, dar îl cârmuesc doar într’acolo, încotro indică poruncile sângelui său. Oricât de neînsemnat, individul ca și poporul, trăește în funcție de puterea aceluia sânge. Imponderabilele cari îl fac să fie el săltat pe o treaptă de vrednicie sau de osândă sunt mai mult de cât „mâncarea și beutura”; acelea zac în străfundurile ancestrale, peste acelea stăpânește doar boarea unor unde și puteri nevăzute ale Creatorului a toate.

Calendarul ce indică, începând cu ziua de ieri, anul 1944 — și pe care, ciudățenie! îl folosește și Statul necredincios din Răsărit — a întipărit sufletelor noastre o moștenire cinstită dar hotăritoare, înnoită, an de an, de unamie nouă sute patruzeci și patru de ori. . . Oricât de amenințătoare ar fi această vecinătate a răsăritului și oricât de amăgitoare s’ar părea formulele altora, noi ne resemnăm să trăim „sub cârma vremii”, mai pe înțeles, sub semnul bătrânesc al omeniei și al legii strămoșești.

Muncă, unire și tăcere: prin acestea vom învinge.

DIN PASTORALELE ARHIEREȘTI,

Spicium, ca și până acum, din cuvintele înțelepte de învățătură, adresate de Preasfințitii Episcopi din prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului.

Din Pastorală I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului:

Solia păcii pe care ne-o repetă Cerul din nou din prilejul sărbătorilor Nașterii Domnului, deși răsună azi în mijlocul sgomotului asurzitor al armelor, totuși se întâlnește cu setea adâncă a omenirii după acelaș bun scump al păcii. Am putea spune că tocmai nenorocirile războiului fac ca omenirea să înțeleagă azi poate mai mult ca oricând ce mare lucru este pacea pe care ne-a făgăduit-o Tatăl din cer în noaptea în care a trimis pe Fiul Său în lume. Tocmai această întâlnire între solia Cerului și dorința sufletului omenesc de azi, ne dă nădejdea că într-o zi nu prea depărtată războiul va lua sfârșit și o pace dreaptă își va întinde aripa binefăcătoare peste toate neamurile pământului.

Puterea păcii de sus, a păcii lui Hristos, va cântări greu în aducerea păcii pământești, întărind pacea din suflete și mărinid setea lor după pacea dinafară. Aceasta este credința noastră nesdruncinată și credința oricărui creștin adevărat.

S'ar putea găsi însă și câte unul care să nu aibă atâta încredere în puterea păcii lui Hristos, spunând că dacă ea nu a reușit să oprească războaiele nici după o mie nouă sute și mai bine de ani, e semn că nu s'ar fi potrivit cu lumea noastră și cu ființa omenescă.

Un asemenea gând ar fi însă cu totul lipsit de dreaptă chibzuință. Numai atunci s'ar putea spune că pacea lui Hristos nu și-a dovedit puterea, când pruncul ceresc trimis în lume ar fi vrut în primul rând să aducă o pace în cele din afară, întemeind-o și susținând-o cu mijloace silnice. Dar Mântuitorul lumii, care n'a venit ca împărat conducător de oaste, ci în chip de om smerit, nu s'a gândit să impună o pace cu sila în cele din afară, ci o pace în cele dinlăuntru, care e primită de om de bunăvoie și se instăpânește în el numai după biruința păcatului. Și câți dintre voi nu știu, iubii mei fii sufletești, că la o asemenea pace a sufletului se poate ajunge cu adevărat. Domnul nostru Iisus Hristos n'a

fost un visător care n'a cunoscut firea omului, ca să vestească o pace care nu poate fi ajunsă. Tocmai pentru că a cunoscut mai bine decât oricine firea omenească a căutat și caută să așeze pe pământ între oameni nu în primul rând pe cea dinafară, care nu se poate păstra fără sabie, ci pacea dinlăuntru. E mai greu să se sălășluiască aceasta în suflete, dar odată sălășluită, e statornică și dă o temelie neclătinată și păcii dinafară.

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Andrei al Aradului:

Că în persoana lui Iisus Hristos a venit pe pământ însuși Impăratul cerurilor, aceasta o cunoaștem din darurile bogate pe care El le-a adus lumii și care nu sunt daruri pieritoare, ci unele ce viețuiesc pururea în suflete. Mântuitorul nostru nu a trecut fără de urmă prin lumea aceasta. El a lăsat în lume învățătura Sa dumnezească, pecetluită cu jertfa de pe Cruce, ca o dovadă vecinică despre nemărginita Lui iubire față de neamul omenesc; a lăsat aici *Evanghelia*, în care ni se descopere întreaga voință a Tatălui ceresc, — și la lumina căreia, ca la strălucirea unui soare neapus, noi putem cunoaște calea vieții —; a întemeiat *Biserica*, în care se păstrează învățătura și roadele jertfei Sale: Sfintele Taine; și a rânduit *slujitori* pentru lucrarea Bisericii. Cu un cuvânt, Mântuitorul a întemeiat aci pe pământ o împărăție: *împărăția lui Dumnezeu*.

Ce este împărăția lui Dumnezeu?

Când Mântuitorul a fost întrebat de Pilat despre această împărăție, El a răspuns: „*Împărăția mea nu este din această lume*“ (Ioan 18, 36). Cuvintele acestea trebuie înțelese așa că deși împărăția lui Dumnezeu a fost adusă de Mântuitorul pe pământ, ea își are începutul (izvorul) precum și sfârșitul în cer: la Dumnezeu. Ea nu este legată de cele trecătoare. Sf. Apostol Pavel ne lămurește și mai bine când spune: „*Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și beutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt*“ (Romani 14, 17). Nu este deci vre-o împărăție cu hotare trase pe pământ, ci una care sălășluiește în suflete (Luca 17, 21).

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Vasile al Timișoarei:

Fiul lui Dumnezeu anume și numai pentru aceasta s'a întrupat, ca prin venirea Sa în

lume, prin învățatura și lucrarea Sa de mântuire să aducă oamenilor de totdeauna și de pretutindeni pace. Pacea prin lămurirea minții noastre, în timp de îndoială, cu lumina învățaturii Sale; pacea ca reazim, în timp de șovăire și clătinare, prin strălucirea pildei de viață ce ni-a lăsat; pacea ca mângăiere în strâmtorare și suferințe; pacea ca sprijin și ajutor în timp de încercare și primejdii, pacea ca împăcare a noastră cu Dumnezeu prin jertfa Sa; pacea prin reînfrățirea noastră cu toți oamenii în iubirea creștină.

Învățătura credinței noastre creștine ortodoxe, propovăduită în lume de Domnul Iisus Hristos, este singura în stare să potolească sbuciumul minții noastre după adevăr, sălășluind în sufletul nostru pacea cugetului. În acest înțeles învățătura legii noastre ortodoxe se numește în Cărțile Sfinte „*evangelia păcii*”. Iar despre Iisus Domnul, aceleași dumnezeiești Scripturi arată că: „... venind El a binevestiți pacea, ... (Efes. II. 17) ca Unul care este Domnul păcii (II. Tes. III. 16).

De aceea toți noi ceice primim cu credință învățătura creștină „*îndreptați fiind prin credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos ... (Rom. V. 1)*. Și putem aștepta cu încredere ca: „*Dumnezeul nădejdei*” să ne umple pe toți de toată bucuria și pacea, prin credință” (Rom. XV. 13).

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului:

Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu ne-a învățat numai ce să credem, ci El ne-a arătat și cum să trăim.

Toate îndrumările Mântuitorului spre înțeleaptă viețuire într-o singură poruncă se adună: *Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată virtutea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși (Luca 10, 27)*. Din iubire să te închini lui Dumnezeu și te va mângăia; din iubire să-i ceri cele de trebuință și îți le va da; din iubire să-i cauți îndreptările Lui și le vei afla; din iubire să bați la ușa împărăției Lui și-ți va deschide; din iubire să-l preamărești ca pe ziditorul și cârmuitorul a toate; din iubire să-i plinești voia Lui cea sfântă, ca în zilele vieții tale cugetul să nu te mustre pentru păcat, iar la judecata cea de pe urmă să te poți bucura de bogăția răsplății făgăduite prin cuvintele Domnului: *Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios — peste multe te voi pune.*

Și pe aproapele tău să-l iubești, că ți-e frate. Bătrân sau tânăr, bogat sau sărac, cărturar sau neștiutor de carte, străin sau de legea ta, — toți sunt fii ai lui Dumnezeu și toți îți sunt frați întru Hristos care ne-a spus: *Din aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi (Ioan 13, 35)*. Ci dragostea față de aproapele nu se cade să se vădească numai în înduioșarea inimii și în dulceața vorbei de mângăiere. Iubirea noastră către aproapele în faptele milei sufletești și trupești se cuvine să se arete. Îndreptează deci pe cel rătăcit, învață pe cel neștiutor, sfătuește pe celce se găsește în cumpănă, roagă-te pentru fratele tău în năcaz, mângăie pe cel dosădit, îndură cu răbdare asuprirea și ajută și altora să treacă ostășește peste ciasurile de răstriște ale vieții — și iartă celor ce-ți greșesc. Așijderea, satură pe cel flămând, din fărâmiturile mesei tale, adapă pe cel însetat, îmbracă pe cel gol, primește în casa ta pe celce caută sălaş, cercetează pe cel bolnav, caută pe fratele tău în temniță, și în groapă cu cinste pe celce a fost chemat de Domnul în corturile Sale cele veșnice. Că dând altuia din cele ce ți-a rânduit Dumnezeu, îți aduni comori nevestețite în ceruri.

Încolo — nu te teme de celceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci te teme mai vârtos de celce poate să piarză și trupul și sufletul în Gheenă (Matei 10, 28).

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Oradiei:

Călcând noi cea dintâi poruncă a lui Dumnezeu am tulburat dintr'odată toată starea cea firească a lucrurilor și din fiii păcii cu Dumnezeu ne-am făcut fiii mâniei cu Dumnezeu, din slujitori ascultători și fericiți ai lui Dumnezeu ne-am făcut robi nefericiți și osândiți ai diavolului, din buni și iubitori unii față de alții ne-am făcut ucigași de frați, din oameni cu conștiința liniștită am ajuns oameni cu sufletul sfâșiat, oameni purtând în piept flacăra nestinsă a războiului nevăzut dintre suflet și trup.

Starea aceasta era nefirească și omul, care dintru 'nceput așa a fost făcut ca să nu poată fi cu adevărat fericit decât trăind împăcat cu sine, cu semenii săi, care-i sunt frați, și mai ales cu Dumnezeu Ziditorul său, a început după rătăcirii zadarnice să se dorească din nou și din ce în ce mai mult după dulceața și liniștea păcii, pe care a pierdut-o.

Firește, că această pace nu i-o putea da lumea cu măririle ei deșarte, nici bogățiile și

plăcerile ei vinovate — toate acestea fiind pă-mântești și trecătoare. Pacea adevărată, pacea după care se doria omul în adâncul sufletului său fiind un lucru duhovnicesc, un lucru ceresc, un lucru netrecător, nu putea fi găsită decât la Dumnezeu, izvorul a toată desăvârșirea.

CUVÂNTUL VIEȚII

(I IOAN 1)

XIV.

La Duminică după Botezul Domnului.

(Mateiu 4, 12—17.)

„Pocăiți-vă, că s'a apropiat Împărăția cerurilor“ (Mat. 4, 17).

Abia s'au început a se ofili frunzele împodobirilor de praznic ale sărbătorilor, și iată că sf. Biserică, ne trezește la realitatea adâncului înțeles al acestor sfinte sărbători ale arătării Domnului, prin cuvintele Domnului, din Evanghelia Je astăzi, care zice: *Pocăiți-vă.*

Glasul lui Dumnezeu.

Dacă întruparea Cuvântului Vieții în lume, — întâmplată prin Nașterea Domnului, dovedită prin Tăierea Împrejur și adevărată prin Botezul Domnului — s'a făcut pentru arătarea lui Dumnezeu în trup ca „să înnoiască firea omenească cea stricală“, apoi cuvântul: „pocăiți-vă“ este „glasul Cuvântului“, care arată modalitatea și condiția acestei înnoiri: **pocăința.**

Glas de proorocie și chemare de întoarcere la Dumnezeu, cuvântul pocăiți-vă, în înțelesul de: puneți metanie, tânguiți-vă și vă întoarceți dela păcatele voastre, la Dumnezeu, prin smerenie și hotărâre de a nu mai păcătui, este glasul lui Dumnezeu ce a răsunat și se aude încă în lume și în conștiința fiecărui om, însemnând muștrarea și chemarea divină. Scopul ultim al acestui îndemn este pregătirea sufletească a lumii și a fiecărui om în parte pentru a se putea împărtași din Harul iertării și dacă l-a primit pentru a se menține în înnoirea vieții și renașterea câștigată prin Botez și iertarea câștigată prin sf. Mărturisire.

A răsunat în Raiu în răcoarea dimineții trezitoare de fire din neantul nefinței și din groapa neascultării: „Adame unde ești?“ (Gen. 3, 8—9) și către Cain: „unde-i fratele tău?“ (Gen. 4, 9), perpetuând în el și în toți răufăcătorii vocea conștiinței (Gen. 4, 13).

A mai fost glasul lui Dumnezeu către Moisi pentru scoaterea poporului ales din robia

Egiptului (Exod 3, 9), iar în muntele Sinai se auzi „glasul Domnului întru tărie, glasul Domnului mare cuviință“ (Ps. 28, 4 sq.) în fulgere și tunete trezind poporul ce-și pecețuia îndărătnicia prin idolatrie (Exod 19, 16).

Răsunetul acestui glas

I-a prins *Legea* ce se instituie ca Testament de moștenire sau ca mărturie pentru osândire: „de veți vrea și mă veți asculta bunătățile lumii veți mânca, iar de nu veți vrea și nu mă veți asculta, sabia vă va tăia“ (cf. Deut. 28).

Paznicii acestei Legi, au fost cu toții „glasuri“ ale acestui cuvânt de tresvire ce în istoria lumii lucra la „întoarcerea către Dumnezeu a multor popoare“ și la „îndreptarea multor inimi“.

Când inimile se împietreau și „glasul Domnului“ nu se mai putea auzi, aveau loc dezastrele mari, cari dela potop și dela pierderea Sodomei și Gomorei până la războaiele sângeroase, cutremurele, ciumele și foametea ucigătoare, sunt icoanele îngrozitoare ale pedepsei și osândirii ce anticipează chinurile iadului, pregătite aceluia ce se depărtează de Dumnezeu prin păcat și viață destrăbălată. Și atunci, ca și Ioan în pustiul Iordanului, ca și Mântuitorul în latura Zebulonului și Neftalinului, cuvântul: *pocăiți-vă* însemna: „pară-vă rău (căiți-vă) de taptele voastre prin care loviți pe Dumnezeu cu păcatul, ca cu palma, și hotăriți să nu mai faceți aceasta. Și pentru că fără de coborământ acest lucru este imposibil: „smeriți-vă!“

Așa au vorbit Ieremia, Isaia, Iesechil și Daniil, așa profetii ceialaltii; așa Ionă la Ninive și toată cetatea s'a întors în sac și în cenușă pocăindu-se, iar dacă era nevoie să se arate speciala iubire și chemare a lui Dumnezeu și pentru un singur om, chiar numai câte unul singur, a făcut și aceasta trimițând pe Natan la David.

Pocăința și Cununa răsplătirii.

Dar cuvântul „pocăiți-vă“ nu cuprinde numai înțelesul îndreptării, ci prin înțelesul de chemare și întoarcere la Dumnezeu, el cuprinde cununa răsplătirii ce se transformă în fericirea Împărăției lui Dumnezeu. Cine vrea s'o câștige, pornească lupta cu sine: smerească-se, pocăiască-se, să revină la firesc și chiar să-l depășească prin desăvârșire: „fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru din ceriuri este desăvârșit“ (Mat. 5, 48), căci numai așa se câștigă Harul și virtuțile ce întăresc și feresc de cădere. Pentru acest motiv, la plinirea vremii, cuvântul pocăiți-vă se completează cu motivarea: „că s'a apropiat Împărăția cerurilor“.

L-a strigat sf. Ioan Botezătorul supranumit Glasul Cuvântului, L-a propovedit însuși Cuvântul lui Dumnezeu celui viu care a venit în lume „să mântuiască pe cel pierdut“. L-au continuat sf. Apostoli și urmașii lor Episcopii și Preoții îl strigă din biserici în inimi, din inimile alese la cele căzute, și a rămas în lume ca *principiul și dovada renașterii și ca pedagogia smereniei*, care ferește pe om de trufie, izvorul păcatului.

Virtutea și Taina Pocăinței.

Astăzi acest glas a născut în lumea creștină atitudinea și Taina Pocăinței.

Dovadă a renașterii omului prin Botez, după cum Botezul este semn al pocăinței (cf. Mat. 3, 11; F. Ap. 13, 24), pocăința este totodată și o datorie universală și poruncită pentru toți oamenii (Fap. 17, 30; Tit. 2, 11; II Petru 3, 9).

Aceasta pentru că pocăința este recunoașterea sinceră a omului că este făcut din nimic (Gen. 1, 1 și 2, 7) și în toate lucrurile lui sunt deșertăciune (Ecl. 12, 8) că este zămislit în fărâdelegi și întru păcate născut de maica sa (Ps. 50).

Pocăința este și o necesitate pentru câștigarea mântuirii: „de nu vă veți pocăi — zice Domnul — toți veți peri“ (Luca 13, 3-5). Fără de ea nu-i Vieată (F. Ap. 11, 18) și nici Harul lui Dumnezeu nu se dă celor nepocăiți: „Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă Har“ (Pilde 3, 34).

Ea este necesară păcătoșilor și cum nu există om în lume fără de păcat, urmează că toți oamenii trebuie să trăiască în pocăință (II Petru 3, 9).

Cuvântul pocăinței, deși destul de clar și răspicat propovedit, nu poate fi însă cuprins de om fără de Harul lui Dumnezeu și de aceea sf. Ioan boteza **spre** pocăință, iar sf. noastră Biserică botează *întru* pocăința și iertarea păcatelor. Pocăința *întru* care botează sf. Biserică este de acum înainte *atitudine și virtute creștină*, iar când neputința omului amenință să năruie zidirea cea nouă, pocăința este ajutată de *Taina Pocăinței*: „în aceea zi voi vărsa Duhul Harului și al rugăciunii... și se va deschide **un izvor** pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului, pentru păcat și pentru neurătenie“ (Zaharia 12, 10 și 13, 1).

În acest fel, modul viețuirii în pocăință și posibilitatea viețuirii în pocăință îl garantează sf. Biserică prin asistența sf. Duh (Ioan 16, 8) *dela Botez până la moarte*, păzind chipul refăcut al creștinului renăscut după chipul și asemă-

narea lui Hristos Dumnezeu, prin sf. Taină a Pocăinții.

Așadar, deosebind pocăința în ceea ce este ea *ca Taină* și în ceea ce este ea în sufletul și viața noastră de toate zilele, ca *atitudine și virtute*, pocăința este atât de trebuincioasă pentru viața spirituală ca aerul pentru viața firii.

Necesitatea Pocăinței.

Lipsa pocăinței însemnează nu numai pierdere ci blestem și pedeapsă: „celce cu toate muștrările rămâne tare în cerbice se va sfărâma într-o clipă fără vindecare“ (Prov. 29, 1) și „dacă poporul meu nu se întoarce voi sdrobi din Israel și cap și coadă“ (Is. 9, 13), pentru că nepocăința este nesocotirea chemării și a avertismentelor Dumnezești și este păcat împotriva Duhului sfânt, care nu se iartă în veci.

Necesitatea pocăinței implică și intensitatea și calitatea ei: întoarceți-vă către Mine *din toată inima* noastră, *rupeți-vă inima și nu veșmintele* și întoarceți-vă către Mine, Dumnezeu vostru“ (Ioil 2, 13),

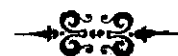
Cuprinsul și îndemnul ei.

Modalitatea ei: *părăsirea păcatului* (I Tes. 1, 9), *starea în dreapta credință* (Mat. 21, 32) și *împlinirea faptelor vrednice de pocăință* (Ier. 5, 7; Luca 3, 8; F. Ap. 26, 20).

Locul ei: *Biserica* fără de care nu este mântuire (sf. Ciprian), căci Domnul Hristos așa zice: de va greși cineva după ce-l vei căuta să-l vindeci și nu te ascultă spune-l Bisericii, și de nu ascultă să-ți fie ca un păgân și vameș.

De aceea, astăzi de veți auzi glasul lui — ce strigă: „Pocăiți-vă“ să nu vă *învârtosiți* inimile voastre ca în vremea cărtirii în ziua ispitirii din pustie“ (Ps. 96, 7), ci să *ne înnoim* viața prin trăire evanghelică după cuvintele sf. Ap. Pavel care zice: „aceasta vă spun traților pentru că s'a apropiat vremea și deci să fie cei ce au femei ca și cum n'ar avea, cei ce se bucură ca și cum nu s'ar bucura, cei ce plâng ca și cum nu ar plânge... și *cei ce se folosesc de lumea această*, ca și cum nu s'ar folosi, căci chipul lumii acesteia trece“ (I Cor. 7, 29, 31) și „s'a apropiat împărăția cerurilor“, smeriți-vă și vă întoarceți, ca să vie dela fața Domnului vremuri de înviore (F. Ap. 3, 19).

Iată înțelesul adânc al cuvântului „pocăiți-vă“.

Ș T I R I

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin fiind suferind cu un picior nu a putut servi la Praznicul Nașterii Domnului și al Anului nou. Recepția obișnuită în ziua Anului nou din această cauză nu a avut loc.

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, cu tot zăngănitul de arme ce spintecă liniștea lumii, au picurat din farmecul divin întărire, bucurie și nădejde în inimile omenești, dornice de pace. Pițărăii și colindătorii au continuat să ducă urările lor din casă în casă, legând astfel firul tradiției multiseculare cu duloasă lor slujbă din Ajunul Crăciunului.

În biserica noastră catedrală din Caransebeș sfânta liturghie s'a oficiat cu toț fastul cuvenit. P. S. Episcop Veniamin fiind bolnav, nu a luat parte la sfintele slujbe. Așa, în ziua întâia a pontificat I. P. C. Arhim. Dr. L. Busuioc asistat de păr. ic. sfior R. G. Ancușa, Dr. Z. Munteanu, I. Suru, Gh. Vior, Dr. P. Rezuș și presb. P. Toma, apoi protodiaconul T. Roșca și diaconul D. Băloni. La Priceasnă prot. I. Suru a cetit Pastorală P. S. Episcop, plină de frumoase învățături și de povețe creștinești. A cântat corul Reuniunii Române.

În ziua doua a servit un sobor de alți 7 preoți și 2 diaconi. Păr. Arhimandrit Dr. L. Busuioc a vorbit, în legătură cu Nașterea Mântuitorului despre înființarea creștinismului, care a însemnat pentru omenire un mare isvor de fericire și de progres omnilateral. A cântat corul Căminului Cultural.

În ziua treia, sf. Liturghie obicinuită cu pregătirea Sf. daruri pentru bolnavi.

Distincție. P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin apreciind activitatea pastorală dezvoltată, a împărțit arhierescă binecuvântare de a purta **brâu roșu** din prilejul Anului nou următorilor preoți: Dr. Iacob Crețiu din Macoviște și Ioan Goanță din Bozovici.

Calde felicitări.

Nouii consilieri eparhiali. În ședința secțiilor unite ținută la 29 Dec. 1943 au fost designați cu unanimitate de voturi în cele două posturi noi de consilieri referenți următorii preoți: La secția administrativ-bisericească păr. Dr. Marcu Bănescu, profesor la Academia teologică, iar la secția economică păr. Dr. Iacob Crețiu din Macoviște. Le exprimăm felicitări pentru această distincție și nu ne îndoim că prin zelul și pricepera lor vor servi binele și prosperarea Bisericii și a instituțiilor sale.

Consistorul plenar, întrunit în 29 Dec. 1943, pe lângă alegerea celor doi referenți s'a ocupat și de alte chestiuni de ordin administrativ. Între altele a luat la cunoștință cu recunoștință mulțumire declarația P. S. Episcop Veniamin că Uzinele Titan - Nădrag - Călan, prin mijlocirea vrednicului președinte al Cons. de Admin. ing. Constantin Orghidan, a dăruit Lei 1.000.000 pentru pictarea bisericii noastre din Logoji, iar pe seama noului local al Academiei noastre teologice materiale tot în valoare de 1 milion Lei. Deasemenea exprimă alese mulțumiri On. Conducerei a Comunității de Avere pentru contribuția de 1 milion Lei pe seama Academiei noastre. De altă parte Consiliul eparhial aduce mulțumiri și P. S. Episcop Veniamin pentru că prin dania P. S. Sale de peste 700.000 Lei a pus baza unui fond, al internatului pentru copiii de preot. Consiliul eparhial ia la cunoștință

aprobătoare contribuția eparhiei noastre de Lei 350.000 pe seama Palatului Invalizilor.

Pentru restaurarea bisericii din Făget păr. protopop Ioan Munteanu a primit, pe lângă daniile vrednicului biserican Victor Feneșiu din Făget, încă următoarele sume: Lei 50.000 dela Dr. Adam Iancu, medic în Curtici, originar din Făget; Lei 25.000 dela tânărul sublocotenent Petru Ionașiu, fiul brigadierului silvic Dumitru Ionașiu din Făget, iar în anul trecut numitul a trimis tot de pe front suma de 11.400 Lei pentru că Dumnezeu l-a scăpat dela un mare pericol.

Impresionant este gestul grădiniței de copii Nr. 2 de sub conducerea harnicei învățătoare Florica Bulboacă din Făget, care aranjând o serbare școlară cu micii copilași, din venitul reușitei serbări a doat suma de 10.000 Lei pe seama sf. biserici, iar restul l-a dat Consiliului de Patonaj.

Aducând mulțumiri acestor credincioși evlavioși și darnici, păr. protopop a comentat în sf. biserică aceste fapte mănecând dela adevărul biblic „*Dumnezeu a ales pe cele slabe ale lumii, ca să rușineze pe cei tari*“ (I Cor. 1, 27). Laudă vrednicilor intelectuali din Făget, cari stau în fruntea poporului cu exemplul credinței lor jertfelnice.

Protodiaconul episcopesc Teodor Roșca după ce a servit cu devotament și multă abnegație Eparhia noastră ca diacon episcopesc și casier, a trecut, prin vot unanim, la păstoria credincioșilor din parohia II din Caransebeș. Instalarea festivă în parohia se face astăzi prin păr. protopop Isaia Suru, după ce P. S. Episcop Veniamin a binevoit a-l hirotoni eri întru presbiter și duhovnic. Astfel, după 18 ani de diaconat greu păr. Teodor Roșca, distins colaborator al nostru, părăsește administrația spre regretul nostru al tuturor, dar — și spre bucuria noastră — va rămâne alături, păstoriale aleasa turmă duhovnicească din orașul de reședință episcopescă.

La fondul pentru terminarea Academiei teologice au mai contribuit: Uzinele Metalurgice Titan-Nădrag-Călan, prin mijlocirea dlui președinte al cons. de admin. Ing. Constantin Orghidan Lei 1.000.000. Dl consilier ref. eparhial I. r. Aurel Moaca Lei 30.000.

Danie. Sublocotenentul activ Dimitrie Beleuță din Regt. 96 Infanterie, în prezent pe front, a donat pe seama bisericii noastre catedrale o tavă de argint pentru anafora, iar pe seama capelei episcopesci o candelă tot de argint.

Dumnezeu să-i răsplătească fapta bună și să-l aducă acasă întreg și sănătos!

Răscumpărare de felicitări. D-nii Boldea Romulus, președintele Com. de avere Grânicerești din Caransebeș și Ing. Bornuz Ștefan, directorul aceleiași instituții, răscumpără felicitările de Sf. sărbători ale Crăciunului și de Anul Nou prin donarea sumei de câte 2.000 Lei la Societatea „Crucea Roșie“ filiala Caransebeș.

Mulțumită publică. Preotul, consiliul parohial și epitropia din Nădragu aduc și pe această cale adânc simțite mulțumiri dl Anton Gorcea dir. gen. și Ștefan Cristescu director al foresteriilor silvice din Nădragu pentru fapta lor creștinească de a fi dăruit pe seama sf. biserici două rânduri de odăjdii preotești și stihare în valoare de peste 100.000 Lei. Bunul Dumnezeu să învrednicească pe marimimoșii donatori de viață fericită și cu deplină sănătate.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7559 C 1943.

NOTA OFICIALĂ

Interpretându-se decretul-lege privitor la reglementarea situației juridice a bunurilor fostelor școli confesionale, în chip greșit de către unii învățători, s'a intervenit la Dl ministru al Culturii Naționale și al Cultelor, prof. I. Petrovici, care a dat Inspectoratelor școlare județene următoarele dispozițiuni:

„Bunurile — clădiri, terenuri —, proprietatea bisericilor naționale din Transilvania, înscrise în cărțile funduare cu drept de uzufruct pentru școala primară sau învățători, dar care se găsesc, în prezent, în posesiunea parohiilor respective, rămân, în situația actuală până la examinarea fiecărui caz, în parte, de către Comisiile instituite pe lângă Inspectoratele școlare Regionale Timișoara și Alba-Iulia“.

Intrucât dispoziția aceasta nu ar fi respectată de unii învățători sau organe școlare, numai decât să ni se raporteze.

Caransebeș, în 28 Decembrie 1943.

Episcop:
+ VENIAMIN ...

Consilier referent:
Nicolae Cornean

Proiect de Regulament

pentru examenul de promovare a preoșilor din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Cap. I

Scopul examenului.

Art. 1. Scopul general al examenului de promovare este de a stimula preoșimea la îmbogățirea și adâncirea culturii teologice, ca astfel să fie cât mai bine orientată în fața problemelor actuale impuse de viața pastorală.

Art. 2. Scopul special este de a da posibilitate de înaintare acelor preoși cari la examenul de calificare preoțească au obținut o clasificare inferioară, dar în viața pastorală au dat probe de zel apostolic, prin realizări practice în parohie, sau prin intensificarea vieții religioase, încât s'au făcut vrednici de promovare la o clasă imediat superioară.

Cap. II

Condițiile de admitere la examen.

Art. 3. Candidatul va anexa la cererea de admitere la examen: a) 20 predici originale, compuse pentru Dumineci și sărbători din cursul anului bisericesc, b) un memoriu detaliat asupra activității sale în parohie, din care să se constate că a sporit averea bisericii, case parohiale sau case culturale, sau a înființat, organizat și condus societăți cu caracter religios și cultural ca: Oastea Domnului, Sf. Gheorghe, etc.

Art. 4. Candidatul trebuie să se bucure de o reputație morală neștirbită.

Art. 5. Pentru admiterea la examen candidatul trebuie să aibe împliniți cinci ani de activitate pastorală în parohie.

Art. 6. Pentru a-și face o convingere despre activitatea candidatului, Consiliu eparhial va putea ordona o inspecție printr'un delegat al său în parohia și la oficiul petiționarului.

Art. 7. Nu pot fi admiși la examen cei cari nu întrunesc condițiunile dela art. 3 până la 6, sau cei pedepsiți prin procedură bisericească, sau prin instanțele civile de judecată.

Art. 8. Nici un preot nu poate fi admis la acest examen de promovare decât în eparhia în care funcționează canonic.

Cap. III

Procedura examenului.

Art. 9. Candidatul va înainta o cerere Venerabilului Consiliu eparhial, la care va anexa actele doveditoare, că întrunește condițiunile de studii teologice și activitatea pastorală, arătând locul, durata și rezultatele păstoririi sale.

Art. 10. Consiliul eparhial găsind întemeiată cererea candidatului îl avizează despre admitere, fixându-i tot odată și data examenului.

Art. 11. Examenul de promovare preoțească se face în fața unei comisii, instituită permanent pe lângă Consiliul eparhial, compusă din: consilierul referent al secției bisericești, rectorul Academiei teologice și profesorii dela Academia teologică, cari predau studii ce formează obiectul acestui examen. Se fixează două termene de examene ordinare în lunile Februarie și Octombrie din fiecare an. În cazuri motivate se poate admite și termen extraordinar.

Comisia se întrunește sub președinția Prea Sf. Episcop eparhial sau a delegatului său.

Art. 12. Candidatul nu poate fi promovat decât la o clasă imediat superioară celeia pe care o are.

Art. 13. După trecerea unui nou interval de cinci ani, dela data promovării, candidatul întrunind condițiile de admitere fixate în acest regulament, poate fi admis, în baza unei cereri scrise, la un nou examen pentru o nouă clasă de clasificare în ordine ascendentă.

Art. 14. Candidatul care nici la a doua prezentare n'a reușit să presteze cu succes examenul de promovare, i-se ia dreptul de a se mai prezenta în viitor la examen.

Art. 15. Taxa pentru examene se fixează deocamdată la suma de 4000 Lei din care 2000 Lei trec la fondul pentru acoperirea trebuințelor bisericești eparhiale, iar 2000 Lei ca taxă membrilor comisiei examinatoare.

Taxa de examen o fixează Consiliul eparhial.

Art. 16. Materiile examenului de promovare sunt:

- 1) Cunoașterea temeinică a Noului și Vechiului Testament, în special cu privire la eterodocși și sectari.
- 2) Pastorală: orientarea asupra tuturor cazurilor de pastorală din viața preotului.
- 3) Liturgica: Cunoașterea însemnătății simbolice a tuturor actelor din serviciile divine.
- 4) Sectologia: Punctele diferențiale dintre ortodoxism, catolicism și protestantism; cunoașterea sectelor religioase din țară, doctrina și combaterea lor.
- 5) Rostirea unei predici improvizate, după o temă dată de comisie.
- 6) Cunoașterea temeinică a dispozițiilor canonice și legislative actuale din Biserica or-

todoxă română. 7) Catihetică: Predarea unei lecții model la o școală primară în fața comisiei examinatoare, aplicând cea mai bună metodă pedagogică în predarea învățământului religios.

Cap. IV Promovarea.

Art. 16. Candidatul care a reușit la examenul de promovare, va primi un nou certificat de calificare preoțească, în baza căruia va avea dreptul să candideze la parohiile din clasa respectivă din eparhie.

Art. 18. Preoții promovați pe această cale, neavând la bază diploma de bacalaureat sau cea de seminar, nu pot candida decât numai la parohiile rurale.

Cap. V Dispozițiuni finale.

Art. 19. Acest regulament intră în vigoare îndată după aprobarea de către Adunarea eparhială a Caransebeșului.

Caransebeș din ședința secției administrativ-bisericești ținută la 19 Mai 1943.

Episcop: **† VENIAMIN**
Consilier referent: **Prot. Romul G. Ancușă**

Nr. protoc. 13-a/1943.

Aprobat în ședința a II-a a Adunării eparhiale din 23 Maiu 1943.

Președinte: **† VENIAMIN**
episcop
Notar general: **D. Sgăverdia m. p.**

CONCURS.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial No. 6268 B./1943, din 9 Noemvrie 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezana” pentru ocuparea postului de paroh la parohia I-a de clasa II-a din comuna **Criciova**, protopresbiteratul Logojului, devenită vacantă în urma răposării preotului Silviu Secoșan.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială care constă din: 28 jughere 480 stj. p. arabil și 1 jug. livadă.
2. Un intravilan în întindere de 800 stj. p.
3. Preotul ales se va îngriji singur de locuință. Consiliul parohial, deocamdată în mod provizoriu, dă drept locuință noului ales casa bisericii cu supraedificatele ei și cu intravilan de jumătate jug.
4. Venitele stolare uzitate.
5. Din venitele de mai sus, preotul ales, conform normelor în vigoare, va avea să cedeze jumătate văduvei răposatului preot Silviu Secoșan, pe timpul anului de văduvie al acesteia.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini conștiințios datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificația cerută pentru parohii de clasa II-a, precum și binecuvântarea P. S. Sale Păr. Episcop eparhial, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Criciova, prin P. On. Oficiu protopresbiteral al Logojului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a P. On. protopresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cânt, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Criciova, din ședința consiliului parohial, din 28 Noemvrie 1943.

3-3 Președinte: **Pr. ADRIAN GROZA adm. par.**
Secretar: **SIMION BIRIESCU**

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral al Logojului
Dr. AUREL MIHAESCU, protopresbiter.

Nr. 7126 B./1943.

Acest concurs se aprobă și se publică, cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial din 3 Martie și respectiv 14 Aprilie 1914, Nr. 3028 B., ridicat și la valoarea de concluz sinodal, cu concluzul N. protoc. 22/1914, precum și avându-se în vedere decisiunea Consistorului mitropolitan Nr. 258/1928 din 13 Nov. 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 7 Decemvrie 1943.

Episcop: **† VENIAMIN**
Consilier referent: **Prot. Romul G. Ancușă**

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș, Secția c. funciare.

No. 1973/1943 c. f.

Citație prin publicațiune.

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș, Secția cărților funciare, aduce la cunoștință publică, că debitorul Pavel Jumanca (căs. cu Aurelia Ștefăniță) domiciliat în Caransebeș, prin cererea înregistrată la No. 1973/1943 c. f. a cerut să se radieze mențiunea de conversiune notată asupra averii sale imobiliare, în coala c. f. No. 1944 a orașului Caransebeș.

În consecință, se invită toți creditorii susnumitului debitor a se prezenta la această instanță (Piața General Dragalina No. 1, parter camera No. 14), la înfățișarea fixată pe ziua de **12 Februarie 1944, orele 9¹/₂ a. m.** deoarece în caz contrar vor suferi consecințele legale.

Caransebeș la 23 Dec. 1943.

Judecător,
Dr. B. Stüber ss.

Conducătorul c. f.,
I. Ianoșlu ss.